

Opis założeń

do projektów planów ochrony rezerwatów przyrody

**„Bagno Leszczyny”, „Goszczanowskie Źródlika”, „Woskownica” i
„Mierkowskie Suche Bory”.**

PRZEDMIOT PROJEKTU PLANU

Przedmiotem jest sporządzenie projektu planu ochrony dla czterech rezerwatów przyrody, tj.: „Bagno Leszczyny”, „Goszczanowskie Źródlika”, „Woskownica” i „Mierkowskie Suche Bory” opisanych poniżej:

Opis i charakterystyka poszczególnych rezerwatów przyrody:

I część: Wykonanie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Leszczyny”.

BAGNO LESZCZYNY

Data uznania za rezerwat przyrody 2009-09-24, akt prawny obejmujący rezerwat ochroną: Zarządzenie Nr 18/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 1 września 2009 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 99 poz. 1326 z dnia 09.09.2009 r.).

Rodzaj – T (torfowiskowy), **typ** – ET (torfowiskowy bagieny), **podtyp** – tw (torfowisk wysokich)

Położenie:

Województwo - lubuskie
Powiat - międzyrzecki
Gmina - Skwierzyna
Obr. ewidencyjny - Wiejce

Właściciel, zarządzający: Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Międzychód

Powierzchnia pod ochroną: 4,04 ha dz. nr 2182/2 – 4,04 ha

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Na znacznym obszarze wykształcony jest zespół torfowiska wysokiego (mszar wysokotorfowiskowy) Sphagnetum magellanici w dwóch podzespółach. Tego typu zbiorowisko posiada umiejętność gromadzenia i przechowywania wody opadowej, co wynika z masowej obecności mchów torfowców Sphagnum. Jest to zespół o stosunkowo niewielkiej liczbie stanowisk i podlega ochronie z listy Natura 2000. W obniżeniach w obrębie Sphagnetum magellanici wykształcają się fragmenty torfowiska przejściowego.

Cel ochrony: zachowanie zbiorowisk roślinności torfowiskowej – zespołu torfowiska wysokiego z charakterystyczną fizjonomią i budową kępkowo – dolinkową wraz z całym zróżnicowanym bogactwem roślinności runa.

Rezerwat położony jest na obszarach Natura 2000 – Puszcza Notecka PLB300015 oraz Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032, które posiadają plany zadań ochronnych, tj.:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2014 r. poz. 698);

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2015 r. poz. 875);

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 kwietnia 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032 (Dz. Urz. Woj. Lub. 2016 r. poz. 735).

II część: Wykonanie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Goszczanowskie Źródlika”.

GOSZCZANOWSKIE ŹRÓDLISKA

Data uznania za rezerwat przyrody 2009-09-24, akt prawny obejmujący rezerwat ochroną: Zarządzenie Nr 17/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 1 września 2009 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 99 poz. 1325 z dnia 09.09.2009 r.).

Rodzaj - L (leśny) typ - PFi (fitocenotyczny), podtyp - zI (zbiorowisk leśnych)

Położenie:

Województwo - lubuskie
Powiat - strzelecko - drezdenecki
Gmina - Drezdenko
Obr. Ewidencyjny - (30) Goszczanowo

Właściciel, zarządzający: Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Karwin

Powierzchnia poddana ochronie: 22,61 ha działki nr 179/2 część – 2,20ha nr 180/2 część – 1,70 ha, nr 305 część – 3,61 ha, nr 307 część – 6,21 ha, nr 210 część – 2,51 ha, nr 211 część – 2,49ha, nr 306 część – 2,06 ha, nr 213 część – 1,83 ha.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Teren objęty ochroną to zbocza w postaci stromej skarpy opadające w ku tafli jeziora zwanego Stawem Goszczanowskim, wraz z brzegiem jeziora. W dolnej części w pobliżu brzegu wykształcony jest łąg źródliskowy *Circaeo – Alnetum cardaminetosum amarae* w bogatej gatunkowo o fizjonomicznie klasycznej postaci.

Wyższe partie zbocza porasta las klonowo-lipowy *Aceri–Tilietum*. Brzegi Stawu Goszczanowskiego są jednym z nielicznych miejsc gdzie zespół *Circaeo–Alnetum cardaminetosum amarae* zachował najbardziej puszczański charakter, pełen pierwotnego uroku. Łągi te spełniają bardzo ważną rolę biocenotyczną w krajobrazie obszarów dolinnych. Porastając miejsca źródlisk zapewniają czystość wód zasilających cieki wodne i jeziora. Spełniają rolę lasów wodochronnych.

Cel ochrony: zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych - łągu źródliskowego wyróżniającego się szczególnym bogactwem flory skupiającej rzadkie, hydrofilne gatunki roślin kwiatowych oraz mszaków jak również lasu klonowo - lipowego stanowiącego zboczowy las wielogatunkowy i wielowarstwowy.

Zadania ochronne:

Zarządzenie nr 8/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Goszczanowskie Źródlika”. Zadania ustanowione na okres 5 lat.

Rezerwat położony jest na obszarze Natura 2000 – Puszcza Notecka PLB300015, który posiada plan zadań ochronnych, tj.: - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2014 r. poz. 698).

III część: Wykonanie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Woskownica” .

WOSKOWNICA

Data uznania za rezerwat przyrody: 2013-01-04, akt prawny obejmujący ochroną: Zarządzenie Nr 58/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 20.12.2012 r. poz. 2828); Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 14 października 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 15.10.2015 r., poz. 1751).

Rodzaj: – T (torfowiskowy), typ - PFi (fitocenotyczny), podtyp - zn (zbiorowisk nieleśnych); ze względu na główny typ ekosystemu:

typ – ET Torfowiskowy (bagienny), podtyp – tw (torfowisk wysokich);

Właściciel, zarządzający: Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Lubsko.

Położenie:

Województwo - lubuskie
Powiat - żarski
Gmina - Brody
Obręb ewidencyjny - Jałowice, dz. nr 560

Powierzchnia objęta ochroną: - 9,5 ha

Otulina powierzchnia: - 25,33 ha obręb ewidencyjny Jałowice dz. nr 560.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Rezerwat obejmuje najdalej na południe wysunięte stanowisko woskownicy europejskiej (*Myrica gale*), której zwarty zasięg w Polsce ograniczony jest jedynie do strefy przymorskiej.

Woskownica na tym obszarze tworzy własne zbiorowisko *Myricetum galis* oraz w postaci niewielkich kęp zachowała się w nasadzeniach świerkowo - sosnowych porastających tam jej pierwotne siedlisko. Zespół woskownicy europejskiej jest siedliskiem należących do typu 2190 – wilgotne zagłębienia między wydmy.

Cel ochrony: zachowanie stanowiska woskownicy europejskiej *Myrica gale*.

Rezerwat położony jest na obszarze Natura 2000 – Mierkowskie Wydmy PLH080039, który posiada plan zadań ochronnych, tj: - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Mierkowskie Wydmy PLH080039 (Dz. Urz. Woj. Lub. 2017 r. poz. 752).

IV część: Wykonanie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Mierkowskie Suche Bory”.

MIERKOWSKIE SUCHE BORY

Data uznania za rezerwat przyrody 2006-05-25, akt prawny obejmujący rezerwat ochroną: Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. 2006 r. nr 31 poz. 649).

Rodzaj – L (leśny), typ – PBf (biocenotyczny), podtyp – bp (biocenozy naturalnych i półnaturalnych)

Położenie:

Województwo - lubuskie,

Powiat -żarski,

Gmina - Lubsko

Obr. Ewidencyjny - Osiek/ dz. nr 259 – 7,86 ha, nr 248 – 22,94 ha, nr 260 – 16,03 ha/;

Obr. Ewidencyjny - Mierków /dz. nr 321 – 16,49 ha, nr 335 – 20,16 ha, nr 338 – 18,93 ha, nr 322 – 13,82 ha, nr 334 – 15,17 ha

Właściciel zarządzający: Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Lubsko.

Powierzchnia pod ochroną: 13, 40 ha.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Rezerwat leży w odległości około 7 km na północny zachód od Lubska. Na granicy dwóch krain przyrodniczo – leśnych, Krainy III Wielkopolsko – Pomorskiej, Dzielnicy 6 Pojezierza Lubuskiego oraz Krainy V Śląskiej, Dzielnicy 1 – Równin Dolnośląskich. Obszar w całości leży w głębi dużego kompleksu leśnego będącego w zarządzie Nadleśnictwa Lubsko. Rezerwat stanowi kompleks częściowo odśnieżonych wydm śródlądowych. Najwyższym punktem rezerwatu jest tzw. Białogóra o wysokości bezwzględnej 86 m n.p.m., będąca jednocześnie jednym z najwyższych punktów w okolicy i doskonałym punktem widokowym. Pozostałe wały wydmore biegną przeważnie na wysokościach 70 - 75 m n.p.m., dolinki schodzą do poziomu poniżej 65 m n.p.m. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie zaledwie 26 gatunków roślin naczyniowych należących do 16 rodzin. Najliczniej reprezentowane rodziny to trawy złożone oraz wrzosowate. Jeden stwierdzony na terenie rezerwatu gatunek aster ozota – *Aster linosyris* należy do zagrożonych i ginących w Wielkopolsce i na Pomorzu. Stwierdzono występowanie 7 gatunków mchów charakterystycznych dla środowisk borowych i suchych. Lista stwierdzonych gatunków porostów liczy 12 taksonów. Zróżnicowanie zbiorowisk roślinnych projektowanego rezerwatu jest niewielkie. Szczyty wydm zajmują skrajnie ubogie murawy szczotlichowe, z jednym gatunkiem rośliny naczyniowej – szczotlichą siwą oraz obfitym występowaniem mchów i porostów. Największą powierzchnię zajmują suche bory w typie borów chrobotkowych, również z bardzo skąpym runem. Na omawianym terenie stwierdzono występowanie wiele gatunków rzadkich i ginących owadów, szczególnie w grupie chrząszczy kózkowatych.

Cel ochrony: zachowanie szerokiego spektrum ekosystemów borowych, od ubogich muraw napiaskowych i suchych borów porastających kompleks wydm śródlądowych, po bory świeże i wilgotne, wraz ze specyficzną chronioną fauną i florą.

Zadania ochronne:

Zarządzenie nr 16/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Mierkowskie Suche Bory”. Zadania ustanowione na okres 5 lat.

Rezerwat położony jest na obszarze Natura 2000 – Mierkowskie Wydmy PLH080039, który posiada plan zadań ochronnych, tj: zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Mierkowskie Wydmy PLH080039 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2017 r. poz. 752).

PODSTAWA SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU

1. Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody należy sporządzić zgodnie z :

- art. 20 ust.1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2018 r. poz. 142 t.j.) uwzględniając zakres planu określony w ust. 3 oraz

- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. 2005 r. nr 94 poz. 794)

z zachowaniem procedury art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 r. poz. 1405 t.j.).

W przypadku zmiany ww. aktów prawnych, w trakcie realizacji umowy Wykonawca uwzględni te zmiany w wersji ostatecznej opracowywanych projektów planów ochrony dla rezerwatów przyrody.

2. Przy sporządzaniu projektów planów ochrony dla rezerwatów przyrody: „Bagno Leszczyny”, „Goszczańskie Źródlika”, „Woskownica” i „Mierkowskie Suche Bory”, położonych w części na obszarach Natura 2000 nie należy uwzględniać zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 28 bowiem dla tych obszarów ustanowiono już plany zadań ochronnych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim
Jan Ryttanicz